

AKP ESNAFI DA “SIFIRLADI”

9 yılda 1.2 milyon esnaf sicil sildirdi

- TESK’in 2005’ten bu yana tuttuğu kayıtlara göre, AKP iktidarının son 9 yılında toplam 1 milyon 145 bin 641; yani yılda ortalama 135 bin esnaf ve sanatkâr mesleği bırakarak sicil kaydını sildirdi.
- Ocak 2005-Şubat 2014 döneminde ticari faaliyeti bırakan esnaf ve sanatkâr sayısı, aynı dönemde bu alanda faaliyete geçenlerin yaklaşık dörtte üçünü oluşturdu.
- Bu dönemde faaliyetine son veren esnaf ve sanatkâr sayısı Şubat sonu itibariyle 1 milyon 510 bin dolayında bulunan faaliyetteki mevcut esnaf ve sanatkâr sayısının da yaklaşık yüzde 80’ine denk geliyor.
- 1.5 milyon dolayındaki mevcut esnaf ve sanatkârlar, aileleriyle birlikte düşünüldüğünde ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 10’unu oluşturuyor.
- Sosyoekonomik ve demografik açıdan stratejik önem taşıyan, toplumun sigortası konusundaki esnaf ve sanatkâr kesimi, büyük zincirlerle rekabette zorlanıyor, mevzuattan kaynaklanan sorunlar, ağır mali yükler altında eziliyor.
- AKP iktidarı, küçük esnafı, perakendecilik sektörüne giren büyük sermaye gruplarına ezdirdi. Pıtrak gibi çoğalan AVM’ler, esnaf ve sanatkâra büyük darbe vurdu ve vurmaya da devam ediyor.
- Esnaf ve sanatkârlarımız, ekonomik ve sosyal yapımızın istikrar unsuru, toplumumuzun orta direğidir; bölgeler arası dengeli büyüme ve gelişmeye katkısı, istihdam artışı-işsizliğin azalmasındaki önemli rolü yadsınamaz.
- **CHP** olarak bizler, esnaf ve sanatkârlarımızın talep değişikliklerine ve çeşitliliklerine ve rekabet koşullarına hızla uyum sağlayabildikleri bir düzen öngörüyoruz.

Ekonomik ve sosyal yapımızın istikrar unsuru, toplumun orta direği olan esnaf ve sanatkâr kesim, AKP iktidarı döneminde ağır darbe yedi.

AKP iktidarı, küçük esnafı, perakendecilik sektörüne giren büyük sermaye gruplarına ezdirdi. Bölgeler arası dengeli büyüme ve gelişmeye katkısı, istihdam artışı-işsizliği azaltmadaki önemli rolü dolayısıyla Türkiye’nin demografik yapısı açısından son derece büyük önem taşıyan esnaf ve sanatkâr kesimde, AKP döneminde tam bir yaprak dökümü yaşandı. Ülke genelinde pıtrak gibi çoğalan AVM’ler, esnaf ve sanatkâra büyük darbe vurdu ve vurmaya da devam ediyor.

Sosyoekonomik ve demografik açıdan stratejik önem taşıyan esnaf ve sanatkâr kesimi, büyük zincirlerle rekabette zorlanıyor, mevzuattan kaynaklanan sorunlar, ağır mali yükler altında eziliyor.

9 yılda 1,2 milyon esnaf ve sanatkâr faaliyetini sonlandırdı

Esnaf ve sanatkârların çatı kuruluşu olan Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu’nun (TESK) istatistik kayıtlarını tutmaya başladığı 2005’ten, Şubat 2014’e kadar olan dönemde 1 milyon 212 bin 73 esnaf ve sanatkâr “**sicil terkin**” yaptırdı, yani faaliyetine son vererek

kaydını sildirdi. Buna göre yılda ortalama 135 bin dolayında esnaf ve sanatkar mesleki faaliyetini bırakmak, işyerini terk etmek zorunda kaldı.

Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesi'nde yayımlanan ilanlardan derlenen bu verilere göre; aynı dönemde esnaf ve sanatkârlık için sicil kaydı yaptıranların sayısı ise 1 milyon 709 bin 438 oldu. Buna göre Ocak 2005-Şubat 2014 döneminde ticari faaliyeti bırakan esnaf ve sanatkâr sayısı, aynı dönemde bu alanda faaliyete geçenlerin yaklaşık dörtte üçünü (yüzde 71) oluşturdu. Anılan 9 yıllık dönemde faaliyetine son verenlerin sayısı Şubat sonu itibariyle 1 milyon 510 bin dolayında bulunan faaliyetteki mevcut esnaf ve sanatkâr sayısının da yaklaşık yüzde 80'ine karşılık geliyor.

17 ilde durum çok vahim

Bu dönemde mesleği bırakanların yeni ticaret hayatına atılanlara oranı özellikle *Nevşehir, Burdur, Bartın* gibi illerde rekor kırdı. Bunlarla birlikte *Aydın, Ardahan, Balıkesir, Ordu, Kars, Bolu, Amasya, Afyon, Eskişehir, Düzce, Trabzon, Konya, Artvin* ve *Kırıkkale*'de de sicil kaydını sildirenlerin sayısı, yeni kayıt yaptıranların üzerinde; *Kastamonu, Manisa, Bingöl, Rize, Muğla, Kırşehir, Kütahya, Sinop, Gümüşhane, Niğde, Zonguldak, Karaman* ve *Yalova*'da ise iki sayı neredeyse başa baş gerçekleşti. Mesleği bırakanların, yeni başlayanlar oranı üç büyük kentte de rekor düzeylere ulaştı.

Yıllara göre işe başlayan ve işi bırakan esnaf sayısı

	Tescil (1)	Terkin (2)	2/1(%)
2005	196.494	282.600	143,8
2006	217.603	177.436	81,5
2007	170.826	118.871	69,6
2008	166.823	117.810	70,6
2009	162.911	91.165	56,0
2010	177.032	93.735	52,9
2011	190.899	131.116	68,7
2012	188.435	90.671	48,1
2013	193.870	91.521	47,2
2014 (2 ay)	44.545	17.148	38,5
TOPLAM	1.709.438	1.212.073	70,9

Kapanma rekoru bakkal, bayi ve büfelerde

Sicil terkinini yapan esnaf gruplarının başında bakkallık, bayilik, büfecilik; kahvecilik, kıraathanecilik ve internet kafe işletmeciliği; minibüsçülük; taksicilik; kadın ve erkek kuaförlüğü; nakliyecilik ve nakliye komisyonculuğu; kamyonculuk, kamyonetçilik; lokantacılık; pazarcılık; servis aracı işletmeciliği geliyor. Kır kahvesi, çay bahçesi, çay ocağı, piknik ve dinlenme yeri işletmeciliği; tuhafiyecilik; şoförlük; konfeksiyon imal ve satıcılığı; otobüsçülük; kafe, kafeterya, kahvaltı salonu işletmeciliği; emlakçılık; aperatif yiyecek maddeleri imal ve satıcılığı; turistik, otantik hediyelik ve hatıra eşya imal ve satıcılığı ve hırdavatçılık da en fazla sicil terkinini yapılan işler arasında...

AKP, AVM'de rantta baktı esnafı unuttu

AKP iktidarı, küçük esnafı, büyük sermayeye karşı koruyucu önlemleri almadı. Büyük sermaye gruplarının perakendecilik sektörüne girerek bu işi büyük ölçekli zincirlerle yapma eğilimi sonucunda İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropoller başta olmak üzere ülke genelinde pıtrak gibi çoğalan AVM'lerin sayısı 300'e ulaştı. Daha önce çarşı ve pasaj dükkânlarında

gerçekleşen perakende ticaret, ülke genelinde yaygınlaşan AVM'lerde toplanırken, kentlerin geleneksel dokusundaki bozulma ve çarpık gelişme de bununla at başı gitti. Kentlerin en merkezi yerlerine dikilen AVM'ler, bir yandan halkın ortak kullanım alanı olan ve nefes almasını sağlayan yeşil alanlar ve meydanları yok ediyor, bir yandan da kent ekonomisi ve demografisinin en önemli unsurları olan küçük mağaza ve işyerlerinin varlığını tehdit ediyor.

Esnaf ve sanatkâr kesim nüfusun yüzde 10'u...

Şubat sonu itibariyle sayıları 1 milyon 510 bin 945 olan mevcut esnaf ve sanatkârlar, aileleriyle birlikte düşünüldüğünde ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 10'unu oluşturuyor. Esnaf ve sanatkâr sayısında nüfusuyla orantılı olarak İstanbul 169 bin 761 kişiyle başı çekiyor. Bu ili 98 bin 429 esnaf ve sanatkârla İzmir, 71 bin 299 kişiyle Ankara, 63 bin 719 kişiyle Antalya, 57 bin 102 ile Bursa, 44 bin 409 kişi ile Konya, 43 bin 12 kişiyle Mersin, 40 bin 475 kişiyle Manisa izliyor. Daha sonra 38 bin 547 kişiyle Adana ve 37 bin 407 kişiyle Balıkesir geliyor. Ülke genelindeki toplam esnaf ve sanatkârların yüzde 44'ü bu on ilde kayıtlı.

Bölgelere göre bakıldığında ise ülke genelindeki toplam esnaf ve sanatkarların yüzde 25.9'unun Marmara'da olduğu görülüyor. Bu bölgede esnafın nüfusa oranı yüzde 1.7 düzeyinde. Ülkedeki tüm esnaf ve sanatkarların yüzde 18'i Ege, yüzde 15.2'si Akdeniz, yüzde 14.6'sı İç Anadolu, yüzde 13.1'i Karadeniz, yüzde 7'si Güneydoğu, yüzde 6.2'si Doğu Anadolu bölgesinde. Esnaf sayısının bölge nüfusuna oranı yüzde 2.8'le Ege'de en yüksek düzeye ulaşıyor. Karadeniz yüzde 2.6 ile ikinci sırada...

Esnaf ve sanatkâr toplumun sigortası...

Esnaf ve sanatkârlarımız, ekonomik ve sosyal yapımızın istikrar unsuru, toplumumuzun orta direğidir. Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdama sağladıkları büyük katkı, bölgesel sosyoekonomik dengelerin kurulması ve üretimde azımsanmayacak bir paya sahip olmaları nedeniyle, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonomik ve sosyal yapının önemli bir unsurudur. Anayasamız devletin esnaf ve sanatkârları koruyup desteklemesini hükme bağlıyor. Dolayısıyla esnaf ve sanatkârı koruyup desteklemek anayasal bir görevdir...

Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal yapısında esnaf ve sanatkârlar ve küçük işletmelerin önemi saymakla tükenmez. Daha az yatırımla üretim yapabilmeleri ve ürün çeşitliliği sağlamaları, emek-yoğun çalışarak ve ülke çapında istihdam yaratarak işsizliği azaltmaya katkıda bulunmaları, istihdamı daha düşük maliyetle sağlamaları bu kesimin ülke ekonomisi açısından önemini gösteriyor. Bu kesim talep değişikliklerine daha kısa sürede uyum sağlama becerisine sahip, ekonomik dalgalanma ve krizlerden korumasız olarak etkilenmekle beraber, bu şartlara genellikle büyük işletmelerden daha kolay ve çabuk uyum sağlayabiliyor. Bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarını azaltmaya katkıda bulunan esnaf, sanatkâr ev küçük işletmeler, yan sanayi olarak büyük ölçekli firma ve yatırımları destekliyor ve tamamlıyor, nitelikli işgücünün yetiştirilmesine katkıda bulunuyor. Bu kesim, gelirin dengeli dağılımına katkı sağlamaları ve orta sınıf olarak toplumsal hayatta denge faktörü olmaları ve istikrara katkıları ile demokrasinin vazgeçilmez unsuru ve adeta toplumun sigortası konumunda bulunuyor.

Esnaf ve sanatkâr ağır sorunlar altında eziliyor...

- ✓ Sosyoekonomik ve demografik açıdan stratejik önem taşıyan esnaf ve sanatkâr kesimi, büyük zincirlerle eşitsiz rekabet koşulların yanı sıra mevzuattan kaynaklanan sorunlar, BAĞ-KUR'la ilgili yükümlülükler başta olmak üzere ağır mali yükler altında eziliyor.

- ✓ Esnaf ve sanatkâr kesimi büyük sermaye kuruluşları karşısında yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.
- ✓ Esnaf ve sanatkâr işletmeleri, finans kaynaklarına ulaşamıyor. Bu nedenle de gelişmiş teknoloji kullanarak üretim yapabilme ya da tüketicinin büyük zincirlere tercih edeceği kaliteli ve ucuz hizmeti sunma kapasitelerini geliştiremiyorlar. Yeterli finans desteği bulamadıkları için kendilerini yenileyemiyor, rekabet gücü kazanamıyorlar.
- ✓ Esnaf ve sanatkâr işletmeleri ağır bürokratik işlemlerden mağdurlar; vergi ve sosyal güvenlik ödemelerinden dolayı zorlanıyorlar.
- ✓ Pazarlama, yönetim, tanıtım bilgilerinin eksik oluşu, esnaf ve sanatkâr işletmelerinin büyük perakende zincirleri ve sermaye kuruluşları ile rekabet etmesini imkânsız hale getiriyor.
- ✓ Son kredi kartı düzenlemesiyle taksitin sınırlanması esnafı olumsuz etkiledi. Protestolu senetler ile takipteki alacaklardaki artışlar da koşulları iyice içinden çıkılmaz hale getirmektedir.

Esnaf da kendisini sıfırlayan AKP'ye sıfır verecek

30 Mart yerel seçimleri, Türkiye'nin 12 yılını çalan AKP iktidarından kurtulma sürecinde önemli bir dönüm noktası olacak.

Yerel seçimlerde oy kullanacak seçmenin önemli bir bölümünü esnaf ve sanatkâr kesim oluşturuyor. Esnaf ve sanatkârın oy tercihi, ülkenin kaderini belirleyecek nitelikte ve AKP uygulamalarından zihniyetinden kurtulma yönünde büyük önem taşıyor. Türkiye'nin 12 yılını çalan; küçük esnafı AVM'lere ezdirerek yok eden bu rantçı iktidardan kurtulmada esnaf ve sanatkârimıza büyük görev düşüyor...

Esnaf ve sanatkâr kesimin iradesi; ekonomide haksız rekabetin ve tekellerin hâkimiyetinin sona erdiği yeni Türkiye'ye giden yolda belirleyici olacaktır. Bu nedenle esnafımız da iktidarı döneminde kendisini bitiren AKP'yi sandıkta sıfırlayacağına inanıyorum.

Peki CHP ne yapacak?

CHP ise bölgeler arası dengeli büyüme ve gelişmeye katkıda bulunan, ülke çapında istihdamı artıran, ekonomik ve toplumsal yapının vazgeçilmez unsuru olan esnaf ve sanatkârlarımızın talep değişikliklerine ve çeşitliliklerine, rekabet koşullarına hızla uyum sağlayabildikleri bir düzen öngörmektedir. Esnaf ve sanatkârimız ekonomik yapıda hak ettikleri ve olması gereken konuma CHP iktidarında gelecektir.

Bu doğrultuda;

- ✓ Ekonomik büyümeden esnaf, sanatkâr ve küçük işletmelere yeterli pay verilecektir.
- ✓ Ülke ekonomisinin canlandırılması için hazırlanan destek paketlerine esnaf ve sanatkârlar öncelikli olarak dâhil edilecek, tamamen bu kesime özel teşvik ve destek paketi hazırlanacaktır.
- ✓ Bu kapsamda, yeni işyeri açacak esnaf ve sanatkârlara 5 yıl süreyle vergi indirimi,
- ✓ Esnafımıza, bir önceki yıl ödediği SGK primi ve gelir vergisi oranında, sıfır faizli *Cansu Suyu Kredisi* verilmesi,
- ✓ Nakliyeciler esnafına indirimli akaryakıt, şoför, minibüsçü ve servisçi esnafına bir kereye mahsus KDV ve ÖTV alınmadan araçlarını yenileme imkânı, esnafın yanında çalışanların sosyal güvenlik primlerinde indirim, kalfaların sigorta primlerinin devlet tarafından karşılanması, enerji fiyatlarında indirimle gidilmesi,
- ✓ Halk Bankası'nın *ayakkabı kutuları yerine* yeniden esnaf ve KOBİ'lerle ilgilenmesi, Ziraat'ın ise yeniden çiftçinin bankası haline gelmesi,

- ✓ Yapısı güçlendirilecek, siyasi baskılardan arındırılıp, özerkleştirilecek Halk Bankası tarafından kullanılan esnaf kredilerinde sıfırdan başlayan faizlerle çeşitlendirilmesi sağlanacaktır.
- ✓ Esnaf ve sanatkârlara Halk Bankası tarafından kullanılan krediler mesleklere göre çeşitlendirilecek, kredilerin vadeleri uzatılacak ve bütçeden ayrılan destek miktarı artırılacaktır.
- ✓ Çok sayıda vergi, harç ve prim yükü altında ezilmekte olan esnaf ve sanatkârlar bu kargaşadan ve yükten kurtarılacaklardır. Vergi sisteminde bürokrasi azaltılacak, esnaf ve sanatkârın vergi işlem ve mevzuatı kolaylaştırılıp, sadeleştirilecektir.
- ✓ Gelir Vergisi Kanunu'nda esnaf ve sanatkâr tanımı yenilenecek, esnaf muaflığının kapsamı yeniden tanımlanacaktır. Kaldırılmış olan, vergiden muaf esnaf ve sanatkârların esnaf odalarına kayıtlı olmaları koşulu yeniden öngörülecek, **Vergiden Muaf Esnaf Belgesi**'nin esnaf odalarınca verilmesi sağlanacaktır.
- ✓ *Esnaf ve sanatkârlar ile ücretlilere uygulanan gelir vergisi oranları diğer mükelleflerin tabi olduğu tarifeden 5 puan düşük olarak belirlenecektir.*
- ✓ Esnaf ve sanatkârların birikmiş vergi ve SGK prim borçlarının gecikme faizleri, enflasyon oranı esas alınarak yeniden yapılandırılacaktır.
- ✓ Esnaf ve sanatkârlarımızı, sanayi ve bilgi toplumunun yeni üretim sektörlerine, katma değeri yüksek yeni mal ve hizmet üretimlerine, kendi faaliyet alanlarında inovasyona yönlendirecek girişimcilik, bilgi ve teknoloji, finansman ve kredi desteği sağlanacaktır.
- ✓ Küçük Sanayi Sitelerinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlara sağlanmakta olan düşük faizli ve sosyal amaçlı kredi desteği uygulamaları güçlendirilerek, bu kesimin üretimini artırıcı, rekabet gücünü geliştirici araca dönüştürülecektir.
- ✓ Esnaf ve sanatkârların üst destek kuruluşlarının siyasi ipotek veya baskı altına alınma uygulamalarına son verilecektir. Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinin esnafa destek çalışmalarının güçlü ve etkin olması özendirilecek ve denetlenecektir.
- ✓ Esnaf ve sanatkârlara, KOBİ'lere sağlanan kredi olanaklarının yeni kredi ve finansman yöntemleri ile 'on yılda beş katına' çıkartılması hedef alınacaktır.
- ✓ Hiper ve grosmarketlerin kuruluş ve faaliyetlerine sınırlama getiren AB mevzuatı ülkemizde de yürürlüğe konularak, bu kurumların mahallelerde alt birimler açarak bakkallarla rekabete girmelerinin önü alınacaktır.
- ✓ Esnaf, sanatkâr ve KOBİ'lerin sanayi envanteri eksiksiz olarak çıkartılacak, bu birimlerin sorunlarına en üst düzeyde sahip çıkılacaktır.
- ✓ Anayasada düzenlenen haklardan olan "**Yaşam Hakkı**" bütün temel haklardan daha üstün olduğundan 60 günden fazla prim borcu bulunan esnaf ve sanatkârların ve ailelerinin sağlık hizmetinden faydalanması sağlanacaktır.
- ✓ Düz lise ve üniversite mezunu işsiz gençlerin çıraklık eğitimi yoluyla kendilerini yeni meslek alanlarına yönlendirmesi amacıyla çıraklık eğitimi bütünüyle yenilenecek ve geliştirilecektir.
- ✓ Mesleki eğitim yapan işletmeler ve meslek kuruluşları beşeri, teknik ve mali açılarından teşvik edilecektir.
- ✓ Esnaf ve sanatkârların el emeğine dayalı veya küçük işletmelerde üretilen mallarının dış pazarlarda tanıtılmasına katkı sağlayacak fuarlara katılmaları, özel teşvik sistemi ile desteklenecektir.
- ✓ Ticari amaç kapsamında yurt dışında işbirlikleri kurmak ve seminer, konferans ve fuarlara katılmak üzere yapılacak geziler için vize kolaylığı sağlanması amacıyla girişimler başlatılacaktır.
- ✓ Devlet, esnaf ve sanatkâra yönelik danışmanlık hizmetlerinin yoğunluğu ve çeşitliliğini artırıcı önlemler alacaktır.